Stockholms läns landsting

SÄRSKILT UTTALANDE

LANDSTINGSSTYRELSEN
VÄNSTERPARTIET

2016-01-26

Ärende nr 24
LS 2015-0083

Uppföljning av regionens utveckling med utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen för stockholmsregionen, RUFS 2010

Den uppföljning som gjorts av den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län, RUFS 2010, visar att regionen ligger förhållandevis bra till i en internationell jämförelse och att läget i regionen på flera områden utvecklas positivt. Inom flera områden krävs fortsatta ansträngningar för att nå målen i RUFS 2010:

• Bostadsbyggandet har ökat men det är fortfarande för lågt i förhållande till befolkningsutvecklingen.
• Energianvändningen minskar, men det krävs ytterligare ansträngningar för att nå målen 2030.
• Kollektivtrafikandelen behöver öka.
• Ungdomsarbetslösheten har ökat något och är fortsatt hög i en internationell jämförelse.
• Det är stora skillnader inom regionen när det gäller förvärvsfrekvens samt trivsel och trygghet.

Bostadsbyggandet har ökat men det är fortfarande för lågt i förhållande till befolkningsutvecklingen

Bostadsbristen i Stockholms län är stor, framförallt är det brist på hyresrätter med hyror som hushåll med låga inkomster kan efterfråga. Byggnadstakten är för låg men även om den höjdes markant är det inte tillräckligt för att fler ska få tillgång till bostadsmarknaden. Bostäder i nyproduktion har höga utgångspriser och höga hyror, de är inte tillgängliga för flertalet stockholmare, studenter, unga, ensamstående, invandrade, pensionärer, de med korta kontrakt eller osäkra arbetsförhållanden etc. det gamla talet om flyttkedjor, att när en ny lägenheten blir klar och tillgänglig flyttar de med tillräckligt ekonomiskt utrymme till den och frigör en billigare lägenhet på markanden fungerar inte eftersom flertalet billiga äldre hyresrätter ombildats, renoverats med höga hyror eller inte blir lediga.
Stockholms läns landsting måste med RUFS och med en eventuell framtida regionbildning vara pådrivande mot kommunerna att bygga fler bostäder, framförallt billiga hyresrätter, och det ska vara ett solidariskt ansvar fördelat på länets 26 kommuner.

Energianvändningen minskar, men det krävs ytterligare ansträngningar för att nå målen 2030
Inom energianvändning och energieffektivisering finns mycket kvar att göra. Stockholms läns landstings fastighetsbestånd måste energieffektiviseras, energin i landstingets anläggningar fortsätta minska, bostadsbestånden i länets kommuner, framförallt miljonprogramsområden men även bostäder byggda innan och efter 1965-75 måste energieffektiviseras, stambytas och renoveras.

Kollektivtrafikandelen behöver öka
Stockholms läns landsting största klimatåtgärd är att minska andelen som reser med egen bil i länet. Det är långt kvar till ökade kollektivtrafikandel av allt resande. Fördubblingsmålet är i dagsläget, med liggande planer inte möjligt att nå. Det är en orimlig dubbelmoral att lägga mer pengar på *en* motorväg än på ett helt paket av tunnelbanelinjer och samtidigt säga sig vilja öka andelen som reser kollektivt.

Trafikverkets fyrstegsprincip måste vara riktlinje för all planering av infrastruktur: Använd i första hand befintlig infrastruktur, gör justeringar, och eventuella omfördelningar, innan ny infrastruktur planeras och byggs. Den spårbundna kollektivtrafiken tar tid att bygga ut men länets vägnät kan redan idag användas effektivare genom att underlätta och öka framkomligheten för busstrafiken så att fler väljer att resa med buss än i egen bil.

Ungdomsarbetslösheten har ökat något och är fortsatt hög i en internationell jämförelse
En region som utmärker sig som attraktiv borde vara attraktiv även för ungdomar. En region där ungdomar inte kan få arbete är inte en attraktiv region. Den som inte har fast anställning i Stockholms län har oerhört svårt att få ett kontrakt på bostad, utan bostad ingen fast punkt i tillvaron och utan fast punkt stora svårigheter att studera, hitta jobb, bilda familj, etc.

Det är stora skillnader inom regionen när det gäller förvärvsfrekvens samt trivsel och trygghet
Den sociala hållbarheten finns med i RUFS 2010 men måste utvecklas och genomsyra hela kommande RUFS 2050. Det är ytterst alarmerande att det i uppföljning efter uppföljning tydligt framgår att bostadsort har betydelse för upplevd trygghet, möjligheter på arbetsmarkanden och socialt kapital. Geografiska barriärer ska byggas bort, t ex. genom bättre tvärförbindelser, överdäckade motorvägar, gemensamma parker mellan två områden etc. de icke geografiska klyftorna är svårare men handlar om ökad satsning på utbildning, sysselsättning, tillgänglighet etc.

Konsumtionsperspektiv
I RUFS 2010 utgås från ett produktionsperspektiv när utsläppen av koldioxid i regionen mäts. Ett mer rättvist sätt att mäta är konsumtionsperspektivet där utsläpp som är genererade av konsumtion också mäts in.

Utgångspunkten för konsumtionsperspektivet är att utsläppen av växthusgaser fördelas på den slutliga användningen oavsett var i världen eller var i produktionskedjan utsläppen har skett. Enligt detta perspektiv inkluderas även utsläpp från varor som har producerats utanför Stockholms läns men används av länsinvånarna samt länsinvånarnas resor utanför länet.

I produktionsperspektivet har stockholmarna ett utsläpp på 3-4 ton CO2e per invånare per capita men i ett konsumtionsperspektiv på 10-11 ton CO2e per invånare.

I RUFS 20150 ska konsumtionsperspektivet vara det rådande.